

VASLOVAK ALKALMAZÁSA AZ ERDEI ANYAGMOZGATÁSBAN

Horváth A. L.¹ - Horváth B.¹ - Ormos B.²

¹ Nyugat-magyarországi Egyetem Erdészeti-műszaki és Környezettechnikai Intézet (Sopron, Bajcsy-Zsilinszky utca 4.)

² Nyugat-magyarországi Egyetem Széchenyi István Nagycenki Lovasképzési Központ (Nagycenk, Kiscenki út 3.)

ahorvath@emk.nyme.hu, horvathb@emk.nyme.hu, ormb@nyme.hu

A régi időkben a ló nélkülözhetetlen segítőtársa volt az erdőben dolgozóknak, a faanyag közelítésében és szállításában. Ma ezt a munkát modern gépek végzik, melyek sok esetben kisebb-nagyobb károkat okoznak a talajban, az újulatban, a visszamaradó állományban (törzs- és gyökérsérülések), az erdőben. A vaslóban egyesül a gép ereje, kitartása és sokoldalúsága a ló mozgékonyásával és környezetbarátságával (*INTERFORST*, 2011).

A vasló egy földi irányítással működő kistraktor. Az elnevezés onnan ered, hogy ezekre a gépekre nem ülhet fel a gépkezelő, hanem mellettük, a földön járva vezetheti azokat. Magyarországon ennek a kategóriának a kerekcses Skogsmyran (Forest Ant, erdei hangya) elnevezésű, vezetőrúddal működtethető, manipulátorkarral rendelkező, kisméretű szorítózsámolyos vonszoló volt az első képviselője. Ennek az elvnek a továbbfejlesztéséből született meg a gumilánctalpas vasló, amit a Husqvarna cég gyártott (*Gólya*, 2003).

A vasló koncepcióját 25 éve folyamatosan tökéletesítik, és napjainkban már több erdészeti gépgyártó cég is kínálja saját fejlesztésű vaslovát (Husqvarna, Jonsered, Kapsen, Forest Horse). A gépet rendkívüli mozgékonyasága és az alacsony üzemóra-költsége teszik a traktorral szemben olcsó közelítő járművé. A széles lánctalpak lehetővé teszik a faanyag kíméletes közelítését, mely nem károsítja az erdő talaját, az állomány gyökerzetét, az újulatot és a gyepszintet (*INTERFORST*, 2011).

A vaslovat eredetileg hosszú fa vonszolására fejlesztették ki, de kombinált pótkocsi segítségével alkalmassá vált rövid választékok közelítésére is. A vasló alkalmas szálalásban, gyérintésben és egészségügyi termelésben, teljesfa, hosszúfa, ill. rövidfa közelítésére is.

Vaslovak változatai

1. ábra. Vasló tüskés megfogószerkezettel

2. ábra. Vasló csörlővel

3. ábra. Vasló csörlős kisdaruval

4. ábra. Vasló markolós kisdaruval

5. ábra. Vasló közelítő kerékpárral

6. ábra. Vasló pótkocsival

7. ábra. Vasló kombinált pótkocsival

8. ábra. Vasló csörlős daruval és pótkocsival

9. ábra. Vasló markolós kisdaruval és pótkocsival

10. ábra. Vasló darus rönkszállító pótkocsival

Husqvarna vaslovas hosszúfás fakitermelési munkarendszer

A Husqvarna vaslovas hosszúfás fakitermelési munkarendszernél (11. ábra) a fakitermelés során nem alakítanak ki közelítőnyomokat. A vaslóval a kivágandó törzs mellé állnak. A döntést úgy hajtják végre, hogy a tőtől elválasztott fa a vasló pótkocsijára vagy a görgős tartószerkezetére kerüljön. A gallyazást ergonomikusan és kényelmesen végre lehet hajtani. A darabolást követően a faanyag a vaslóval vontatott pótkocsira kerül. A választékokat közelítik az erdőrészt szélén kialakított rakodóra.

Husqvarna Piraya vaslovas teljesfás fakitermelési munkarendszer

A Husqvarna Piraya vaslovas teljesfás fakitermelési munkarendszernél (12. ábra) fakitermelés során egymással párhuzamos közelítőnyomokat alakítanak ki. A különleges kialakítású Piraya vaslóval a kivágandó faegyed döntési irányába állnak. A kivágott fa rádől a vaslóra. A vasló speciális tüskés tartószerkezete megakadályozza, hogy a rakomány elmozduljon. A teljes fákat az utak és a közelítőnyomok találkozáshoz közelítik. A teljesfák gallyazása, választékolása és darabolása a későbbiek során kézi (motorfűrészsel) vagy gépi (processzorokkal) úton történik meg.

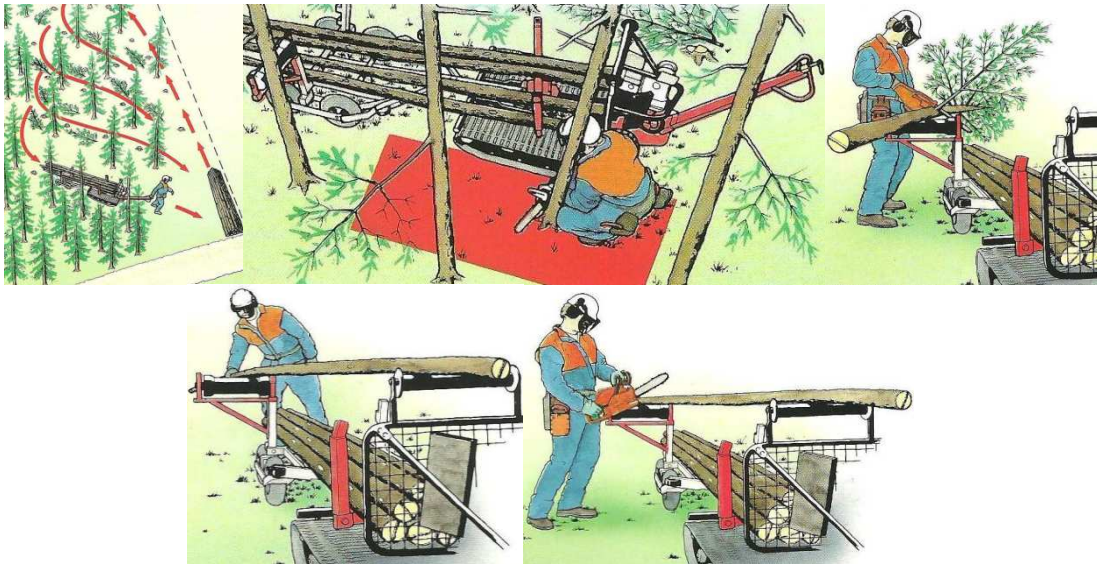
Felhasznált irodalom

Gólya J. (2003): Fakitermelési munkarendszerek gyérintésekben. Doktori (Ph.D.) értekezés, Sopron. 49. p.

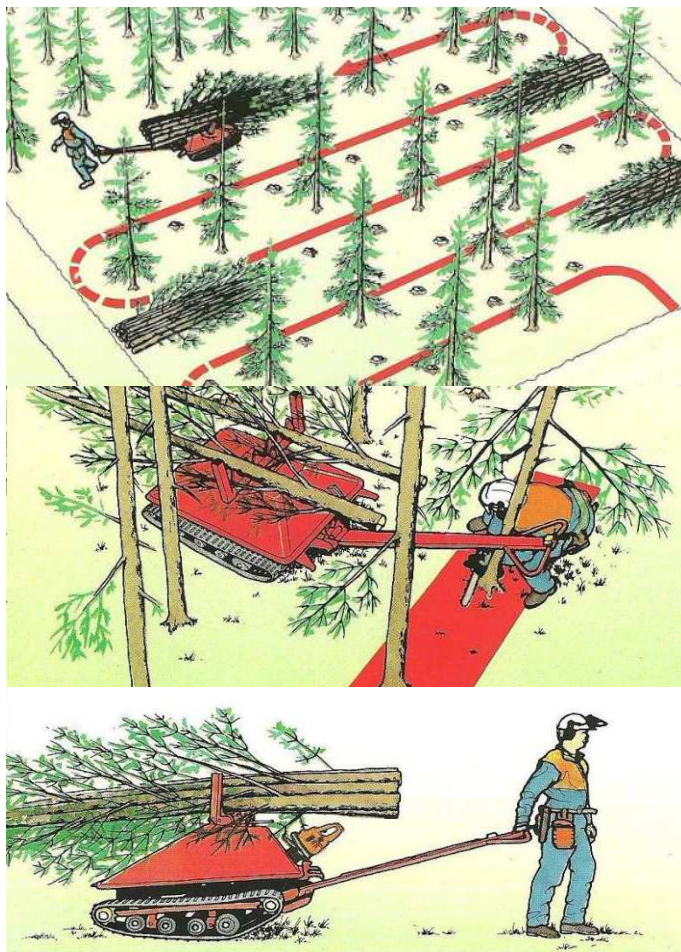
HUSQVARNA prospektus (1989): The Iron Horse.

INTERFORST honlap (2011): www.interforst.at/hu

KAPSEN honlap (2011): www.lesni-technika.cz

11. ábra. A Husqvarna vaslovas hosszúfás fakitermelési munkarendszer vázlata

12. ábra. A Husqvarna Piraya vaslovas teljesfás fakitermelési munkarendszer vázlata